

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/72/2017
Identifikačné číslo spisu: 8017200032
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200032.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeníka a členiek senátu JUDr. Věry Nevedelovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci žalobcu: Z. Č.-Z., nar. XX.XX.XXXX, Z. Z. XX, I., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Kruželákom, Kellera 1, Bardejov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 61084-2/2016-BA zo dňa 29.11.2016, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sa/1/2017-39 zo dňa 22.03.2017 takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom č. k. 2Sa/1/2017-39 zo dňa 22.03.2017 Krajský súd v Prešove zrušil rozhodnutie žalovanej č. 61084-2/2016-BA z 29.11.2016 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bardejov č. 6304/2016-BJ-DvN z 05.10.2016 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

2. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že správne orgány nevenovali dostatočnú dôslednosť otázke bydliska žalobcu a žalovaná ako odvolací orgán aj keď mala možnosť doplniť zistený skutkový stav takto nepostupovala, a to aj napriek skutočnosti, že žalobca predložil v rámci odvolacieho konania listinné dôkazy preukazujúce trvalý pobyt v Bardejove, doklady o zlom zdravotnom stave matky (diagnóza skleróza multiplex), ako aj dôkazy o vlastníctve bytu a následne dôkazy preukazujúce, že do miesta trvalého bydliska sa vracal minimálne dvakrát do roka, pričom dovolenky ako aj mimopracovné voľno trávil vždy s rodičmi, resp. neskôr iba s matkou a súrodencom v mieste trvalého bydliska v Bardejove. Tieto skutočnosti podľa názoru súdu nevyhodnotili správne orgány dostatočne vážne a dôsledne s poukazom na čl. 1 písm. j/ nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „základné nariadenie“) s poukazom na čl. 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia. Bol toho názoru, že dôkazy a argumenty žalobcu v zápisnici o výsluchu odvolací orgán nevyhodnotil dostatočne s poukazom na ich váhu. Pojem bydlisko je potrebné

chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde býva, pracuje, trávi čas v mimopracovnom čase. Dospel k záveru, že v predmetnej veci nebol dostatočne zistený skutkový stav a rozhodnutia správnych orgánov nemožno považovať za presvedčivé a preskúmateľné práve pre nedostatok dôvodov. V predmetnej veci podľa názoru krajského súdu bola sporná otázka tak členského štátu, ktorý má o nároku rozhodovať, ako aj otázka „bydliska“ a s tým súvisiacich väzieb žalobcu na území SR počas výkonu jeho zárobkovej činnosti na území Veľkej Británie. Žalobca poukázal na to, že počas výkonu zamestnania vo Veľkej Británii sa nepretržite vracal do miesta trvalého bydliska v I., Z. Z. XX, kde bývali jeho matka a mladší brat a matke prispieval aj na chod domácnosti. Zároveň dôvodil tým, že väzby na rodinu, konkrétne na matku, (pričom v čase jeho odchodu do Veľkej Británie bol otec ťažko chorý a následne zomrel, matka je invalidnou dôchodkyňou s diagnózou skleróza multiplex), zostali zachované na území SR. Pritom tieto väzby udržiaval pravidelnými návštevami, ktoré realizoval formou leteckých návštev na území SR, aj keď pracovný život viedol vo Veľkej Británii, osobný a rodinný život späť s trvalými väzbami bol zachovaný podľa názoru súdu na území SR, ktorej je stále štátnym občanom s trvalým bydliskom Bardejov. Žalovaná sa namiesto vyhodnotenia týchto dôkazov venovala zisťovaniu zamestnania jeho matky, ktorá sa k invalidnému dôchodku snaží privyrobit' prácou na dohodu. Pokiaľ žalovaná argumentovala tým, že žalobca nemá vo vlastníctve nehnuteľnosť, resp. že v iných prípadoch bola vo vlastníctve žiadateľa nehnuteľnosť, krajský súd zdôraznil, že vzťah k matke, ktorá vlastní štvorizbový byt, je totožný a podmienka vlastníctva nehnuteľnosti na území SR nie je podmienkou vyplývajúcou zo zákona. Trvalé bydlisko, ktoré žalobca zdieľal a zdieľa spolu s rodičmi (t. č. matkou) je toho istého charakteru, ako v iných prípadoch zakúpený pozemok, resp. nehnuteľnosť vo vlastníctve žiadateľa, ktoré skutočnosti mali správne orgány hodnotiť rovnako. Čo sa týka obsahu formulárov, ktoré sú obsahom administratívneho spisu, k týmto krajský súd uviedol, že ich vypisovanie a odpovede na jednoduché a strohé otázky, na základe ktorých mal správny orgán dospieť k záveru, že neboli bezprostredne zachované väzby u žalobcu na SR, sú prejavom nedostatočne zisteného skutkového stavu, pričom tieto formuláre považoval za nedostatočné čo sa týka nároku na dávku v nezamestnanosti, pretože z týchto nemožno jednoznačne dospieť k záveru, že žalobca nesplnil základnú podmienku, ktorá bola v tomto konaní riešená, a to bydlisko žalobcu. Výriešenie otázky zachovania bydliska malo vplyv na samotnú aplikáciu čl. 65 základného nariadenia. Pokiaľ žalovaná v rozhodnutí konštatovala, že neboli splnené podmienky preukázania doby poistenia v nezamestnanosti v posudzovanom období na území SR, krajský súd argumentoval tým, že tieto boli splnené samotným preukázaním posudzovaného obdobia na území iného členského štátu a to konkrétne v čase od 09.05.2013 do 03.04.2016, konkrétne celkovo 1.061 dní, ktoré poistenie v nezamestnanosti preukázal žalobca na území Veľkej Británie. Túto dobu bola povinná Sociálna poisťovňa, pobočka Bardejov posúdiť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v zmysle čl. 61 základného nariadenia. Výnimkou z pravidla uvedeného v čl. 61 ods. 2 základného nariadenia sú prípady uvedené v čl. 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia, v zmysle ktorého má posudzovaná osoba zachované úzke väzby a bydlisko na území SR v zmysle čl. 1 písm. j/ základného nariadenia a čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Preto sa krajský súd nestotožnil s tvrdeniami žalovanej, že žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Podľa názoru krajského súdu z obsahu formulárov U1, E002, ako aj písomného vyjadrenia žalobcu pri výsluchu zo dňa 20.09.2016 vyvodili správne orgány právne závery z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, pričom otázku rodinných väzieb posudzovali len na základe uvedeného formularizovaného tlačiva a na základe jedinej výpovede žalobcu, ktorú však ako dôkaz žalovaná dostatočne nevyhodnotila. Nestotožnil sa so záverom žalovanej, že centrum záujmov a bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie, t. j. vo Veľkej Británii, nemožno považovať za zachované na území SR, a to práve s poukazom na aplikáciu čl. 11 v spojení s čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia. Súčasťou skúmania miesta „bydliska“ nie je len preukázanie skutočností svedčiacich o nezachovaní bydliska na území SR, ale v prvom rade skúmanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste pobytu výkonu dočasného zamestnania, ktoré úzko nadväzuje na samotné posúdenie dočasného prechodného pobytu žalobcu, ktorým bola Veľká Británie. Prechodné ubytovanie vo forme podnájmu počas výkonu pracovných povinností si žalobca zabezpečoval sám, za toto platil nájomné a v tejto súvislosti bolo preto potrebné vyhodnotiť úmysel žalobcu, najmä dôvody, ktoré ho viedli k samotnému ukončeniu tak pracovného pomeru vo Veľkej Británii, ako aj ukončeniu tohto nájmu. Podľa názoru krajského súdu sa žalovaná s

námietkami žalobcu dostatočným spôsobom nevysporiadala. Pokiaľ sa žalovaná ako odvolací orgán stotožnila s vykonaným dokazovaním Sociálnej poisťovne, pobočky Bardejov, podľa názoru súdu tento zistený skutkový stav nebol dostatočný na to, aby s poukazom na § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení vydal rozhodnutie, ktoré by bolo presvedčivo a individuálne zdôvodnené tak, aby bolo možné preskúmať jeho zákonnosť s prihliadnutím na jeho odôvodnenie a nie na obsah administratívneho spisu, ktorý je v tomto prípade podkladom rozhodnutia. V tejto súvislosti krajský súd dospel k záveru, že odôvodnenie preskúmaných rozhodnutí je nedostatočné, pretože zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Stručný odkaz na obsah citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení ako aj článkov základného a vykonávacieho nariadenia, ktoré boli podkladom pre rozhodnutia správnych orgánov, nepostačuje na to, aby mohol vysloviť, že vydané rozhodnutia boli vydané správne a v súlade so zákonom. Z týchto rozhodnutí správnych orgánov nevyplýva, akými konkrétnymi úvahami bola žalovaná vedená pri hodnotení predložených dôkazov zo strany žalobcu a pri použití právnych predpisov, pričom obsah odôvodnenia nezodpovedá podľa názoru krajského súdu náležitostiam s poukazom na § 209 ods. 1 až 4 zákona o sociálnom poistení. V tejto súvislosti zdôraznil, že práve v konaniach o nárokoch fyzických osôb je potrebné zohľadňovať individuálnosť každej jednej konkrétnej veci a nie je možné nároky posudzovať paušálne.

3. Rozsudok krajského súdu napadla včasnou kasačnou sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia žalovaná, ktorá uviedla, že jej zo strany krajského súdu chýba usmernenie, akým spôsobom má doplniť zistený skutkový stav veci, v čom konkrétne pochybila, resp. aké ďalšie úkony mala vykonať. Trvalý pobyt žalobcu v I. nebol Sociálnou poisťovňou v priebehu konania spochybnený. Zdôraznila však, že pojem trvalý pobyt nemožno stotožňovať s pojmom bydlisko, ktorý čl. 1 písm. j/ základného nariadenia definuje ako miesto, kde osoba zvyčajne býva. Žalobca viac ako 11 rokov (od marca 2005 do mája 2016) býval na území Veľkej Británie, kde mal stabilné zamestnanie u jedného zamestnávateľa od 21.11.2005 do 15.03.2016. Zdravotný stav matky žalobcu (ako dôvod návratu na územie Slovenskej republiky) bol predmetom výsluchu žalobcu, avšak žalobca na položené otázky odmietol odpovedať. Z vyžiadaného potvrdenia od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov žalovaná zistila, že žalobca nie je poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie ani iného príspevku spojeného so starostlivosťou o jeho matku. Žalovaná mala za to, že zdravotný stav matky žalobcu nebol natoľko vážny, že by si to vyžadovalo každodennú starostlivosť s poukazom na skutočnosť, že je doteraz zamestnaná a s poukazom na to, že žalobca sa po skončení výkonu zárobkovej činnosti hneď nevrátil na Slovensko k matke, ale vo Veľkej Británii požiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, a keď bol oboznámený s podmienkami, rozhodol sa vrátiť na Slovensko, kde požiadal o zaradenie uchádzačov o zamestnanie. Z dokumentu predloženého žalobcom dňa 28.10.2016 žalovanej vyplynulo, že príslušná britská inštitúcia nemôže žalobcovi vyplácať dávku v nezamestnanosti, nakoľko dobrovoľne opustil svoju prácu, na čo nemal dostatočné dôvody. Od 04.07.2016 do 10.10.2016 by mu vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti 73,10 libier na týždeň. Žalovaná ďalej uviedla, že nespochybňuje ani dôvod odchodu žalobcu do Veľkej Británie (možnosť zárobku), avšak nestotožnila sa s tvrdením, že centrum jeho záujmov a bydlisko zostali zachované na území Slovenskej republiky, nakoľko nemal v úmysle trvalo zostať žiť vo Veľkej Británii. Prioritne je potrebné posudzovať bydlisko dotknutej osoby, a až následne sa prihliadne na úmysel dotknutej osoby. Dôkazné bremeno leží na účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení nepredložil žiaden dôkaz (či už v súvislosti s frekvenciou návratov na Slovensko alebo s využitím finančných prostriedkov na pomoc a podporu rodiny, napr. rekonštrukciu bytu, prípadne nenavrhol vypočutie iných osôb), odmietol spolupracovať. Žalovaná sa nestotožnila s tvrdením, že vzťah k matke vlastniacej 4-izbový byt je totožný s vlastníctvom nehnuteľnosti, ako aj s tvrdením, že trvalé bydlisko žalobcu je toho istého charakteru ako v iných prípadoch zakúpený pozemok, resp. nehnuteľnosť vo vlastníctve žiadateľa. K nepreskúmaniu reálnych podmienok existencie bývania v mieste výkonu zamestnania žalovaná uviedla, že tieto informácie by mal v prvom rade poskytnúť žalobca. Dodala, že krajský súd sa vo vzťahu k spôsobu skončenia pracovného pomeru nevysporiadala ani s čl. 5 písm. b/ základného nariadenia, v zmysle ktorého ak sú podľa právnych predpisov príslušného členského štátu právne účinky prisúdené výskytom určitých faktov alebo udalostí, takýto členský štát zohľadní podobné fakty alebo udalosti, ktoré sa vyskytli v ktoromkoľvek členskom štáte ako keby sa stali na jeho vlastnom území. Nárok na dávku v

nezamestnanosti, ktorý podľa britskej legislatívy nevznikol, nie je možné preniesť na územie iného členského štátu, ani sa domáhať, aby doby poistenia, ktoré nezohľadnil štát posledného zamestnania, boli zohľadnené v inom členskom štáte. Žiadala preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že žalovaná nerešpektuje ustanovenia Správneho súdneho poriadku (ďalej aj len „SSP“) pre podmienky a dôvodnosť podania kasačnej sťažnosti uvedené v § 440 ods. 2 druhá veta SSP. Kasačná sťažnosť ako mimoriadny opravný prostriedok vyžaduje od sťažovateľa, aby v nej uviedol presné a konkrétne pochybenie krajského súdu pri vydávaní rozhodnutia. V súvislosti s vymedzením dôvodu kasačnej sťažnosti žalovaná neuvádza striktné právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a neuvádza, v čom má spočívať nesprávnosť právneho posúdenia veci krajským súdom. Žiadal preto kasačnú sťažnosť zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§11 písm. g/ SSP), bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), preskúmal kasačnú sťažnosť a dospel k záveru, že je potrebné ju ako nedôvodnú zamietnuť (§ 461 SSP).

6. Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

7. Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

8. Podľa čl. 65 ods. 5 písm. a/ základného nariadenia nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

9. Podľa čl. 11 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „vykonávacie nariadenie“), ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a. dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b. situáciu dotknutej osoby vrátane:

- i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
- ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
- iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;
- iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;
- v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

10. Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

11. Z nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (základného nariadenia) vyplýva, že na účely výplaty dávky v nezamestnanosti orgánom Slovenskej republiky možno zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, ak si žiadateľ počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie zachová centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. Skúmanie okolností uvedených v čl. 11 vykonávacieho nariadenia pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby nemožno zúžiť len na posudzovania dĺžky a stability zamestnania. Zobrať do úvahy je potrebné i ďalšie, nielen tam ako príklad uvedené okolnosti, v ich vzájomnej súvislosti.

12. V prejednávanej veci bolo medzi účastníkmi konania sporné to, či si žalobca počas pobytu na území iného členského štátu Európskej únie (Veľká Británia) zachoval také väzby na území Slovenskej republiky, z ktorých by bolo zrejmé, že za štát jeho bydliska aj napriek jeho jedenásťročnému pobytu na území Veľkej Británie treba pokladať Slovenskú republiku. V tejto otázke sa kasačný súd stotožnil s názorom krajského súdu, že v danej veci žalovaná nevykonala dostatočné dokazovanie.

13. Žalobca v konaní uviedol, že odišiel do Veľkej Británie, pretože v mieste jeho trvalého bydliska sa nemohol riadne zamestnať. Do Veľkej Británie teda odišiel za prácou. Uviedol, že býva v štvorizbovom byte s matkou, ktorá má ťažkú diagnózu. V konaní bol zlý zdravotný stav matky žalobcu preukazovaný komplexným posudkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov z 02.12.2014, v ktorom sa uvádza, že táto je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a je odkázaná na sprievodcu. Skutočnosť, že žalobca sa odmietol počas výsluchu vyjadrovať k diagnóze matky, kasačný súd nevyhodnotil ako správanie, ktoré by malo byť na ujmu žalobcu.

14. Správny orgán nepostupoval správne, keď svoju pozornosť pri určovaní bydliska žalobcu zameral len na jeho pomery na území Slovenskej republiky. Pri tak dôležitom tvrdení o mieste bydliska žalobcu bolo potrebné vyžiadať si dôkazy smerujúce k zisteniu jeho pomerov na území Veľkej Británie. Zamestnanie a pobyt počas jedenástich rokov vo Veľkej Británii nepochybne vytvára podmienky pre budovanie aj iných ako pracovných väzieb a je dostatočnou dobou, v prípade záujmu, na ich vytvorenie. Je preto potrebné zisťovať nielen charakter väzieb žalobcu na Slovenku, ale tiež väzieb na území Veľkej Británie, a následne vyhodnotiť, či tieto väzby (napr. bytové podmienky...) sú takého významu, že je možné jednoznačne povedať, že centrum záujmov žalobcu sa počas tohto obdobia presunulo z územia Slovenskej republiky na územie Veľkej Británie alebo, práve naopak, jeho pobyt svedčí len o zabezpečení si dostatočných finančných prostriedkov.

15. Je treba prisvedčiť žalovanej, že prioritne sa skúma bydlisko dotknutej osoby, až následne úmysel. Avšak skúmanie bydliska znamená nielen skúmanie dlhodobosti prítomnosti na území dotknutých členských štátov, ale tiež skúmanie trvalosti tejto prítomnosti, rodinných väzieb, atď. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti. Tu zostáva otvorenou otázka, či žalobca mal vôbec záujem o hľadanie ďalšej práce vo Veľkej Británii.

16. Dobrovoľné skončenie pracovného pomeru možno síce považovať za fakty a udalosti v zmysle čl. 5 písm. b/ základného nariadenia, avšak tieto nemajú v rámci dávky v nezamestnanosti v slovenskej legislatíve uplatnenie. Dobrovoľnosť skončenia pracovného pomeru nemá vplyv na priznanie dávky v nezamestnanosti v rámci slovenského právneho poriadku.

17. V ďalšom konaní sa žalovaná resp. pobočka Sociálnej poisťovne zameria aj na zistenie zdravotného

stavu matky žalobcu v dobe skončenia zamestnania žalobcu vo Veľkej Británii, keďže komplexný posudok preukazujúci, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je z 02.12.2014. Žalobca totiž tvrdil, že dôvodom jeho návratu na Slovensko je starostlivosť o chorú matku, pričom počas zamestnania vo Veľkej Británii ju navštevoval cca každých 6 mesiacov, a po ukončení zamestnania sa nevrátil hneď k matke, ale vo Veľkej Británii požiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a až po oznámení podmienok pre poskytnutie dávky (nemožnosti vyplácania podpory v nezamestnanosti z dôvodu dobrovoľného ukončenia pracovného pomeru) sa vrátil na Slovensko. Je potrebné zodpovedať aj otázku, či matka, ktorá bola v relevantnom čase zamestnaná (na dohodu), potrebovala starostlivosť žalobcu, resp. inej osoby (brata žalobcu). Je len preukázané, že žalobca nebol poberateľom ani žiadateľom peňažného príspevku na opatrovanie, ani iného príspevku spojeného so starostlivosťou o svoju matku. Podľa tvrdenia žalobcu jej bol doma k dispozícii mladší brat, ktorý však v júli 2016 odišiel z domu za prácou. Tieto skutočnosti bude potrebné overiť prípadným vypočutím matky a brata žalobcu a verifikovať napríklad dopytom na susedov matky. Títo by mohli potvrdiť aj vzťah žalobcu s matkou a jeho pomoc matke. Ako žalobca podporoval matku počas svojho dlhodobého pobytu vo Veľkej Británii totiž zo spisu nevyplýva (bez bližšej špecifikácie len uviedol, že jej finančne prispieval na bývanie). Aj táto skutočnosť je pritom významná pre posúdenie kvality rodinných väzieb.

18. Po doplnení potrebného dokazovania (ktoré je potrebné aj pre elimináciu možného zneužitia sociálneho systému v rámci EÚ), majú na zreteli aj povinnosť dôkazného bremena zo strany žalobcu, prvostupňový správny orgán opätovne o žiadosti o dávku v nezamestnanosti rozhodne. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol (§ 461 SSP).

19. Úspešnému žalobcovi kasačný súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov kasačného konania. O výške náhrady rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 175 ods. 1 a 2 v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.